

หมวดวิชาจริยบรรณ (ออกสอบ 10 ข้อ)

จริยบรรณตัวแทนประกันชีวิต

- * ข้อที่ 1 มีความซื่อสัตย์ต่อผู้เอาประกันภัย บริษัท และเพื่อนร่วมอาชีพ
- * ข้อที่ 2 ให้บริการที่ได้อย่างสม่ำเสมอ และชี้แจงให้ผู้เอาประกันภัยทราบถึงสิทธิและหน้าที่เพื่อรักษาประโยชน์ของผู้เอาประกันภัย
- * ข้อที่ 3 รักษาความลับอันมิควรเปิดเผยของผู้เอาประกันภัยและของบริษัท ต่อบุคคลภายนอก
- * ข้อที่ 4 เปิดเผยข้อความจริงของผู้เอาประกันภัยในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ เพื่อการพิจารณารับประกันภัย หรือเพื่อความสมบูรณ์แห่งกรมธรรม์
- * ข้อที่ 5 ไม่เสนอแนะผู้เอาประกันภัยทำประกันเกินความสามารถในการชำระเบี้ยประกัน หรือเสนอขายนอกเหนือเงื่อนไขแห่งกรมธรรม์
- * ข้อที่ 6 ไม่ลด หรือเสนอที่จะลดค่าบำเหน็จเพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้เอาประกันชีวิต
- * ข้อที่ 7 ไม่แนะนำให้ผู้เอาประกันภัยสละกรมธรรม์เดิมเพื่อทำสัญญาใหม่ หากทำให้ผู้เอาประกันเสียหาย
- * ข้อที่ 8 ไม่กล่าวร้ายทับถมตัวแทน หรือบริษัทอื่น
- * ข้อที่ 9 หมั่นศึกษาหาความรู้ในวิชาชีพเพิ่มเติมอยู่เสมอ
- * ข้อที่ 10 ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมประเพณีอันดีงาม ทั้งดำรงใจไว้ซึ่งเกียรติ ศักดิ์ศรี และคุณธรรมแห่งอาชีพจะปฏิบัติ

จริยบรรณและศีลธรรมตัวแทนประกันชีวิต

- ข้อ 1. มีความซื่อสัตย์ต่อผู้เอาประกันภัย บริษัท และเพื่อนร่วมอาชีพ**
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ตัวแทนตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรมแห่งอาชีพจะปฏิบัติ
องค์ประกอบ : 1. ซื่อสัตย์ต่อผู้เอาประกัน (การกระทำดังต่อไปนี้ ถือว่าไม่ซื่อสัตย์ต่อผู้เอาประกัน) นำเอาเงินของลูกคำไปใช้ส่วนตัวในระหว่างระยะเวลาผ่อนผัน ด้วยเหตุผลใดก็ตาม , เก็บเงินเบี้ยประกันรายปี แต่เอาไปชำระเป็นรายเดือน, อธิบายรายละเอียดกรมธรรม์ไม่ครบถ้วน, ลงชื่อแทนผู้เอาประกันภัย แนะนำให้ผู้ป่วยมาทำประกัน, ปกปิดโรคร้ายแรงของผู้เอาประกัน
 2. ซื่อสัตย์ต่อบริษัท (การกระทำดังต่อไปนี้ ถือว่าไม่ซื่อสัตย์ต่อบริษัท) ให้ภรรยาออกไปขายประกันแทนตัวเอง, เอาชื่อน้องสาวมาเป็นตัวแทนตนเอง
 3. ซื่อสัตย์ต่อเพื่อนร่วมอาชีพ (การกระทำดังต่อไปนี้ ถือว่าไม่ซื่อสัตย์ต่อเพื่อนร่วมอาชีพ) ให้ภรรยาออกไปขายประกันแทนตัวเอง, เอาชื่อน้องสาวมาเป็นตัวแทนตนเอง
- ข้อ 2. ให้บริการที่ได้อย่างสม่ำเสมอ และชี้แจงให้ผู้เอาประกันทราบถึงสิทธิและหน้าที่เพื่อรักษาประโยชน์ของผู้เอาประกันภัย**
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ตัวแทนได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบในการให้บริการแก่ผู้เอาประกันภัย และชี้แจงให้ผู้เอาประกันทราบถึงสิทธิและหน้าที่อย่างถูกต้อง
องค์ประกอบ : 1. การบริการที่ได้อย่างสม่ำเสมอ (การกระทำดังต่อไปนี้, การมอบหมายให้ลูกน้องบริการแทนไม่ผิดจริยบรรณ
 2. ชี้แจงให้ผู้เอาประกันทราบถึงสิทธิและหน้าที่สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองตามเงื่อนไขกรมธรรม์ที่พึงได้รับตามความเป็นจริง, ผู้เอาประกันมีหน้าที่ต้องชำระเบี้ยประกันตามกำหนด
- ข้อ 3. รักษาความลับอันมิควรเปิดเผยของผู้เอาประกันภัย และของบริษัท ต่อบุคคลภายนอก**
วัตถุประสงค์ : เพื่อไม่ให้ตัวแทนนำเอาความลับของผู้เอาประกันภัย หรือความลับของบริษัทไปเปิดเผยต่อบุคคลภายนอก
องค์ประกอบ : 1. ความลับอันมิควรเปิดเผย เกี่ยวข้องกับเรื่องดังต่อไปนี้ ได้แก่ สุขภาพ อาชีพ การเงิน , ความสัมพันธ์ หรืออื่น ๆ เช่น ประวัติการเจ็บป่วยของมารดาผู้เอาประกันภัย
 2. ผู้เอาประกันภัย หมายถึงบุคคลซึ่งเป็นลูกคำของบริษัท และได้รับความคุ้มครองในขณะที่กรมธรรม์มีผลบังคับอยู่เท่านั้น กรณีที่ยบุคคลใดก็ตามยังไม่ได้เป็นลูกคำของบริษัท แต่ถูกเปิดเผยความลับไม่ถือว่าเป็นตัวแทนทำผิดจริยบรรณ
 3. บุคคลภายนอก หมายถึงผู้ซึ่งไม่ใช่ลูกคำและบริษัท ดังนั้น การที่ตัวแทนนำเอาความลับของลูกคำไปเปิดเผยต่อบริษัท จึงไม่ถือว่าเป็นผิดจริยบรรณ

ข้อ 4. เปิดเผยข้อความจริงของผู้เอาประกันภัยในส่วนที่เป็นสาระสำคัญเพื่อการพิจารณารับประกัน หรือเพื่อความสมบูรณ์แห่งกรมธรรม์

วัตถุประสงค์ : 1. เป็นการรักษาผลประโยชน์ของผู้เอาประกันภัย เพื่อให้ได้รับการคุ้มครองอย่าง ถูกต้องตามเงื่อนไขกรมธรรม์
2. เพื่อให้บริษัทได้รับทราบข้อความจริงที่เป็นสาระสำคัญซึ่งจะมีผลทำให้การพิจารณา รับประกันมีความสมบูรณ์

องค์ประกอบ : 1. ข้อความจริงที่เป็นสาระสำคัญ หมายถึงคำถามทุกคำถามที่ปรากฏอยู่ในใบคำขอ เอาประกันชีวิต เช่น ชื่อ นามสกุล อายุ เพศ อาชีพ สุขภาพ ฯลฯ รวมถึงข้อความจริงใดก็ตามที่บริษัท ได้รับทราบอาจเป็นผลทำให้บริษัทเพิ่มเบี้ยประกัน หรือปฏิเสธการรับประกัน ส่วนที่นอกเหนือไปจากใบคำขอ ไม่ถือว่าเป็นสาระสำคัญตามจรรยาบรรณข้อนี้ เช่น ประวัติเคยต้องโทษจำคุก , ประวัติการประกอบอาชีพเดิม (ตัวแทนไม่ต้องเปิดเผย)

2. กรณีข้อเท็จจริงกับหลักฐานทางราชการไม่ตรงกัน ให้ยึดถือเอาหลักฐานทาง ราชการเป็นหลัก เช่น อายุ หรือ วัน เดือน ปี เกิด เป็นต้น

ข้อ 5. ไม่เสนอแนะให้ผู้เอาประกันภัยทำประกันเกินความสามารถในการชำระเบี้ยประกันภัย หรือ เสนอขายนอกเหนือเงื่อนไขแห่งกรมธรรม์

วัตถุประสงค์ : 1. เพื่อให้ตัวแทนคำนึงถึงความสามารถในการชำระเบี้ยประกันภัยของลูกค้าในอนาคต
2. เพื่อให้ตัวแทนเสนอขายประกันให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า

องค์ประกอบ : 1. ไม่เสนอแนะ หมายถึงไม่ให้คำแนะนำแก่ผู้เอาประกันภัย รวมถึงการอธิบายชี้แจงให้ ผู้เอาประกันเข้าใจถึงผลเสียของการชำระเบี้ยประกันภัยเกินความสามารถในอนาคต
2. ความสามารถในการชำระเบี้ยประกันภัย ให้พิจารณาความสามารถของผู้ชำระเบี้ย ประกันตามใบคำขอ ซึ่งอาจจะเป็นบุคคลคนเดียวกับผู้เอาประกันหรืออาจจะเป็นคนละคนก็ได้ เช่น บิดา ขอ เอาประกันให้แก่บุตร

3. เสนอขายนอกเหนือเงื่อนไขกรมธรรม์ หมายถึงการนำเสนอขายประโยชน์ไม่ตรงกับ เงื่อนไขที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ เช่น บอกแก่ลูกค้าว่าสัญญาเพิ่มเติมค่ารักษาพยาบาลสามารถเบิกได้ภายใน 30 วัน

ข้อ 6. ไม่ลด หรือเสนอที่จะลดค่าบำเหน็จเพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้เอาประกันชีวิต

วัตถุประสงค์ : 1. เพื่อไม่ให้ตัวแทนเอาเปรียบเพื่อนร่วมอาชีพ

2. เพื่อไม่ให้ตัวแทนทำลายอาชีพตัวแทนอื่น

3. เพื่อให้ตัวแทนเก็บค่าบำเหน็จไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการบริการลูกค้าที่จะเกิดขึ้นต่อไป

องค์ประกอบ : 1. ไม่ลดค่าบำเหน็จ หมายถึงไม่ยอมลดค่าบำเหน็จซึ่งเป็นรายได้ของตัวแทน

2. การกระทำต่อไปนี้ไม่ถือว่าเป็นการลดค่าบำเหน็จเพื่อจูงใจให้ผู้เอาประกันชีวิต
การซื้อดอกไม้หรือของขวัญปีใหม่ให้ลูกค้า, การเลี้ยงอาหารกลางวันแก่ผู้เอาประกัน, การให้ลูกค้ากินเงินโดยไม่ มีดอกเบีย, การนำเอาเงินค่าบำเหน็จไปเล่นการพนันฟุตบอล, สามี ภรรยา สามารถชำระเบี้ยประกันให้แก่กัน ได้

3. การกระทำที่ถือว่าผิดจรรยาบรรณข้อกรมธรรม์แถม แจกสร้อยคอทองคำ, จ่ายเบี้ย ประกันปีแรกแทนลูกค้า

ข้อ 7. ไม่แนะนำให้ผู้เอาประกันภัยสละกรมธรรม์เดิมเพื่อทำสัญญาใหม่ หากทำให้ผู้เอาประกันภัย เสียประโยชน์

วัตถุประสงค์ : เพื่อแสดงความซื่อสัตย์และรักษาประโยชน์ของผู้เอาประกันภัยไว้รับความคุ้มครอง ตลอดระยะเวลาของสัญญา

องค์ประกอบ : 1. ไม่แนะนำให้สละกรมธรรม์เดิม การกระทำต่อไปนี้ไม่ถือว่าเป็นผิดจรรยาบรรณ กรมธรรม์ยังไม่ออก แต่เสนอให้พิจารณาเลือกประกันแบบใหม่, เสนอขายประกันเพิ่มโดยไม่ได้ยกเลิกกรมธรรม์ เดิม, ลูกค้ายกเลิกกรมธรรม์ของตนเองโดยตัวแทนไม่ได้แนะนำ

2. การกระทำต่อไปนี้ไม่ถือว่าเป็นเสียประโยชน์
แนะนำให้รู้จักกับตัวแทนใหม่ที่จะมาให้บริการลูกค้าแทน เมื่อตัวแทนต้องย้ายบริษัท, เปลี่ยนแปลงแบบประกัน ให้มีผลประโยชน์มากขึ้น มีการเปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย

ข้อ 8 ไม่กล่าวร้ายทับถมตัวแทนหรือบริษัทอื่น

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ตัวแทนมีคุณธรรมต่อเพื่อนร่วมอาชีพและบริษัทอื่น

องค์ประกอบ : 1. กล่าวร้ายทับถม หมายถึง การพูดถึงตัวแทนอื่นหรือบริษัทอื่นในทางเสื่อมเสีย ชื่อเสียง, ยกย่องแบบประกันและบริษัทของตนเองจนเกินความจริง และพาดพิงบริษัทอื่น, การนำเอาเรื่องส่วนตัวของตัวแทนอื่นมาจินตนาการว่าร้าย, การนำเอาข้อมูลในทางลบของบริษัทอื่นจากสื่อมวลชนมาเปรียบเทียบกับบริษัทของตนเอง

ข้อ 9. หมั่นศึกษาหาความรู้ในวิชาชีพเพิ่มเติมอยู่เสมอ

วัตถุประสงค์ : 1. เพื่อให้ตัวแทนรับผิดชอบต่อลูกค้าในเรื่องการบริการที่ดี / ถูกต้อง

2. เพื่อให้ตัวแทนรับผิดชอบต่อสังคม และรับผิดชอบต่ออาชีพ

3. เพื่อให้ตัวแทนได้พัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าทันกับธุรกิจที่กำลังพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ

องค์ประกอบ : ความรู้ในวิชาชีพ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับการประกันชีวิต, การฝึกพูดในที่ชุมนุมชน, การดูงานต่างประเทศ นอกเหนือจาก 3 เรื่องนี้ไม่ถือว่าเป็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณ เช่น เรียนวิชาโหราศาสตร์ ไม่ถือว่าเป็นผิด เพราะไม่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณ

ข้อ 10. ประพฤติตนให้อยู่ในศีลธรรมประเพณีอันดีงาม ทั้งธำรงค์ไว้ซึ่งเกียรติ ศักดิ์ศรี และคุณธรรมแห่งอาชีพจะปฏิบัติ

วัตถุประสงค์ : 1. เพื่อให้ตัวแทนเป็นคนดีทั้งกาย วาจา ใจ

2. เพื่อให้ตัวแทนมีภาพพจน์ที่ได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไป

3. เพื่อให้ตัวแทนมีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพการงาน

4. เพื่อให้ตัวแทนรักษาผลประโยชน์ส่วนตัวเท่ากับการบริการที่ลูกค้าจะได้รับ

5. เพื่อให้ตัวแทนตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรม / คลาดแคล้วจากภัยพิบัติ

องค์ประกอบ : 1. ศีลธรรมอันดีงาม

ไม่เบียดเบียนผู้อื่นให้ได้รับความเดือดร้อน, ไม่ฉ้อโกง เอาเงินของผู้อื่นมาใช้ส่วนตัว, ไม่พูดโกหก หลอกลวง, ไม่เจ้าชู้ ประพฤติผิดในกาม (ตัวแทนแต่งงานกับลูกค้าได้ / ไม่ผิดจรรยาบรรณ), ไม่ดื่มสุรา หรือสิ่งมีเมาจากันไม่สามารถครองสติได้

2. เกียรติ ศักดิ์ศรี คุณธรรม

ไม่ขายเบียดประกันแทนลูกค้า, ไม่ให้คำแนะนำแก่ลูกค้าอย่าง ผิด ๆ ถูก ๆ, ประกอบอาชีพอย่างสุจริต ไม่ผิดกฎหมาย (อาชีพขายหนังสือพิมพ์ไม่ถือว่าเสียเกียรติ)

หมวดความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการประกันชีวิต (ออกสอบ 20 ข้อ)

สัญญาประกันภัย หมายถึง สัญญาซึ่งบุคคลหนึ่งตกลงจะชดเชยค่าเสียหายทดแทน หรือใช้เงินจำนวนหนึ่งให้ในกรณีที่มีภัยเกิดขึ้นหรือในเหตุอย่างอื่นในอนาคต และในการนี้บุคคลอีกคนหนึ่งตกลงจะส่งเงินซึ่งเรียกว่า "เบี้ยประกันภัย"

สัญญาประกันภัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. **สัญญาประกันวินาศภัย** หมายถึง การประกันทรัพย์สิน การชดเชยค่าเสียหายจะจ่ายเป็นเงินหรือชดเชยให้เป็นทรัพย์สินก็ได้ การชดเชยจะชดเชยตามความเสียหายจริงที่เกิดขึ้นแต่ไม่เกินจำนวนเงินเอาประกันภัย
2. **สัญญาประกันชีวิต** หมายถึง การประกันชีวิตของคน การชดเชยค่าเสียหายจะต้องจ่ายเป็นเงินเท่านั้น ไม่สามารถทดแทนเป็นสิ่งของได้ โดยชดเชยตามจำนวนเงินเอาประกันภัย

การประกันชีวิต หมายถึง วิธีการที่คนกลุ่มหนึ่งรวมตัวกันขึ้นเพื่อช่วยกันเฉลี่ยภัย อันเนื่องมาจากการเสียชีวิต การสูญเสียอวัยวะ ทุพพลภาพ โดยใช้หลักกฎจำนวนมาก ในการรับประกันเพื่อเฉลี่ยภัยที่จะเกิดขึ้น เหนือการจ่ายเงินให้กับผู้เอาประกันตามกรรมธรรม์ คือ การมีชีวิตอยู่ (ทรงชีพ) และการเสียชีวิต (มรณะ)

ประโยชน์ของการประกันชีวิต

1. ประโยชน์ต่อครอบครัว เป็นการคุ้มครองรายได้
2. เป็นการออมทรัพย์
3. ประโยชน์ต่อประเทศชาติ เพื่อให้เกิดการลงทุน
4. ประโยชน์ต่อสังคม เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐ
5. ประโยชน์ต่อธุรกิจ ผลิตหยา่อนภาษี

อัตราเบี้ยประกัน การกำหนดอัตราเบี้ยประกันชีวิตเป็นหน้าที่ของ นักคณิตศาสตร์ประกันภัย หรือ บริษัท และ ต้องได้รับอนุมัติจากนายทะเบียน

อาศัยหลักเกณฑ์ดังนี้

1. อัตราภาระ คือ ตารางแสดงการเสียชีวิตแยกตามอายุต่างๆ (ถ้าอัตราภาระสูงจะส่งผลให้เบี้ยประกันภัยสูง)
2. อัตราดอกเบี้ย การใช้อัตราดอกเบี้ยต่างกันจะมีผลกระทบต่อข้อกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย (ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูง เบี้ยประกันภัยจะต่ำ)
3. อัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน คือ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ, ค่าบำเหน็จ, ค่าตรวจโรค, ค่าขยถงงาน, ค่าใช้จ่ายดำเนินงานประกันชีวิตต่างๆ (ถ้าอัตราค่าใช้จ่ายสูง ส่งผลต่อเบี้ยประกันภัยสูง)

เบี้ยประกันภัยสุทธิ หมายถึง **อัตราภาระ + อัตราดอกเบี้ย**

เบี้ยประกัภัยรวม หมายถึง **เบี้ยประกันภัยสุทธิ + ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน**

รูปแบบของการประกันชีวิตตามหลักสากลทั่วไป

การประกันชีวิตมี 2 ชนิด

1. ชนิดมีเงินปันผล หมายถึง กรรมธรรมที่มีเงื่อนไขในการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้เอาประกันเงินปันผล คือ เงินส่วนเกินที่จัดสรรมาจากผลกำไรของบริษัท การจ่ายเงินปันผลจะจ่ายให้เฉพาะกรรมธรรมที่มีส่วนร่วมในเงินปันผลเท่านั้น

ที่มาของเงินปันผล:

1. เงินที่จัดสรรมาจากผลกำไรที่เกิดจากการประกอบธุรกิจ
2. อัตราภาระที่เกิดขึ้นจริงจากการรับประกันของบริษัทต่ำกว่าอัตราภาระที่ใช้ในการ

คำนวณอัตราเบี้ยประกันภัย

3. อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนที่เกิดขึ้นจริงสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่ใช้ในการคำนวณ

อัตราเบี้ยประกันภัย

4. อัตราค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงมีจำนวนต่ำกว่าอัตราค่าใช้จ่ายที่คาดคะเนที่ใช้ในการ

คำนวณเบี้ยประกันภัย

วิธีการรับเงินปันผล

1. ขอรับเป็นเงินสด
2. หักชำระเบี้ยประกันงวดถัดไป
3. ผักไว้กับบริษัทเพื่อรับดอกเบี้ย
4. ชื้อจำนวนเงินเอาประกันภัยเพิ่ม (ยกเว้นซื้อหุ้นของบริษัทไม่ใช้วิธีเลือกรับเงินปันผล)

2. ชนิดไม่มีเงินปันผล

หมายถึง กรรมธรรมทั่วไปที่ไม่มีเงื่อนไขในการจ่ายเงินปันผล (ไม่มีส่วนร่วมในเงินปันผลของบริษัท)

ข้อแตกต่าง กรรมธรรมชนิดมีเงินปันผลและไม่มีเงินปันผล แตกต่างที่เบี้ยประกันภัย กรรมธรรมชนิดมีเงินปันผล เบี้ยประกันภัยจะสูงกว่าชนิดไม่มีเงินปันผล

การประกันภัยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท

ประเภทสามัญ	ประเภทอุตสาหกรรม	ประเภทกลุ่ม
-การประกันชีวิตรายบุคคล -จำนวนเงินเอาประกันภัยค่อนข้างสูง/ เบี้ยสูง -เหมาะสำหรับผู้มีรายได้ปานกลาง-สูง -อาจมีการตรวจสุขภาพหรือไม่ตรวจ (เกณฑ์ตรวจสุขภาพ ดูจาก อายุ, ประวัติสุขภาพ ฯลฯ) -ยึดหลักชำระเบี้ยเป็นรายปี เลือกชำระเป็นรายปี, ราย 6 เดือน, ราย 3 เดือน หรือรายเดือนก็ได้ -มีระยะเวลาผ่อนผัน 30 หรือ 31 วัน -มีมูลค่าเงินสด, มูลค่าเงินสำเร็จ, มูลค่า	-การประกันชีวิตรายบุคคล -ทุนประกันต่ำ เหมาะสำหรับผู้มีรายได้น้อย -ชำระเบี้ยเป็นรายเดือนเสมอ -ไม่ตรวจสุขภาพ <u>แต่มีระยะเวลาผ่อน 180 วัน</u> -มีระยะเวลาผ่อนผัน 60 วัน -ต้องซื้อสัญญาเพิ่มเติมอุบัติเหตุด้วยเสมอ แยกไม่ได้ -มีมูลค่าเงินสด มูลค่าใช้เงินสำเร็จ -ไม่มีมูลค่าขยายเวลา -กรณีขาดการชำระเบี้ย กรรมธรรมจะ	-กรรมธรรม 1 ฉบับต่อ 1 กลุ่ม (บริษัทออกใบสำคัญประกันชีวิตให้สมาชิกทุกคน ภายใต้กรรมธรรมหลัก) -ไม่ตรวจสุขภาพ/ไม่มีระยะเวลาผ่อนคอย -ทุนประกันสูง/เบี้ยประกันต่ำ -สมาชิกขั้นต่ำ 5 คนต่อ กลุ่ม -นายจ้างหรือผู้ถือกรรมธรรม เป็นผู้มีสิทธิเรียกร้องผลประโยชน์ - <u>กรณีนายจ้างจ่ายเบี้ยให้ทั้งหมด</u> จะต้องทำประกัน 100%

ขยายเวลา -สามารถซื้อสัญญาเพิ่มเติมแบบท้ายตามที่ต้องการได้ -บริษัทที่มีสิทธิออกกลางสัญญาภายใน 2 ปี (กรณีปกติปิดสาระสำคัญในการพิจารณารับประกัน)	ถูกแปลงเป็นมูลค่าใช้เงินสำเร็จ - บริษัทที่มีสิทธิออกกลางสัญญาภายใน 1 ปี (กรณีปกติปิดสาระสำคัญในการพิจารณารับประกัน)	ของคนที่มีสิทธิทำประกันได้ - <u>การชำระเบี้ย กรณีเลิกจ้าง/ นายจ้างร่วมกันจ่ายเบี้ย</u> จะต้องทำประกัน ไม่น้อยกว่า 75% ของคนที่มีสิทธิทำประกันได้
---	--	---

ระยะเวลาคอย 180 วัน (ประเภทอดสาหกรรม) คือ ระยะเวลาภายหลังจากที่ผู้เอาประกันทำสัญญาหรือขอต่ออายุกรมธรรม์ ถ้าผู้เอาประกันเสียชีวิตจากการเจ็บป่วยหรือโดยธรรมชาติ บริษัทจะคืนเบี้ยเฉพาะเบี้ยประกันภัยหลักแก่ผู้รับประโยชน์เท่านั้น แต่ยังคงคุ้มครองการเสียชีวิตเนื่องจากอุบัติเหตุหากผู้เอาประกันเสียชีวิตเนื่องจากอุบัติเหตุ บริษัทจะจ่ายจำนวนเอาประกันภัยให้ทั้งในส่วนของสัญญาหลักและอุบัติเหตุ

ระยะผ่อนผัน คือ ระยะเวลาภายหลังจากวันที่ถึงกำหนดชำระเบี้ย แต่ผู้เอาประกันภัยมิได้ชำระเบี้ยตามกำหนด บริษัทผ่อนผันให้อีกระยะเวลาหนึ่ง โดยถือว่ากรมธรรม์ฉบับนี้ยังมีผลบังคับโดยสมบูรณ์

ถ้าผู้เอาประกันเสียชีวิตในระยะเวลาผ่อนผัน บริษัทจะจ่ายจำนวนเงินเอาประกันภัยที่ชดใช้ตามกรมธรรม์ หักด้วยเบี้ยประกันภัยที่ค้างชำระออก ให้กับผู้รับประโยชน์

การประกันภัยแบ่งออกเป็น 4 แบบ

1. แบบชั่วคราวระยะเวลา (Term insurance)
 มีลักษณะมุ่งให้ความคุ้มครองไม่มีส่วนออมทรัพย์ จ่ายจำนวนเงินเอาประกันเมื่อผู้เอาประกันเสียชีวิตภายในระยะเวลาที่กำหนด กรณีอยู่ครบกำหนดสัญญา จะไม่ได้รับเงินคืนจากบริษัท, คุ้มครองสูง แต่ เบี้ยประกันภัยต่ำกว่าทุกแบบ, มีคล้ายคลึงประกันวินาศภัยมากที่สุด เหมาะกับการคุ้มครองภาระหนี้สิน คุ้มครองรายได้ของครอบครัว คุ้มครองธุรกิจ

2. แบบตลอดชีพ (Whole life insurance)
 เน้นความคุ้มครองไปจนตลอดชีวิต, ทุนประกันสูง เบี้ยประกันปานกลาง, วิธีการชำระเบี้ย ชำระตลอดชีพ หรือครั้งเดียว หรือ จ่ายเบี้ยชั่วคราวระยะเวลาหนึ่งเช่น 10 ปี, 20 ปี หรือถึงอายุ 55 เป็นต้น, มีสิทธิกู้ได้หลังจากกรมธรรม์มีมูลค่าเงินสด (สิ้นปีที่ 2 เป็นต้นไป), เหมาะสำหรับเป็นกองมรดกเมื่อเสียชีวิต, สามารถเปลี่ยนเป็นแบบใหม่ได้โดยความเห็นชอบของบริษัท

3. แบบสะสมทรัพย์ (Endowment life insurance)
 มีการนำแบบ 2 แบบมารวมกัน คือแบบชั่วคราว+สะสมทรัพย์แท้จริง, แบบสะสมทรัพย์ให้ความคุ้มครองการเสียชีวิตในระยะเวลาที่กำหนดพร้อมทั้งเป็นการออมทรัพย์เมื่อมีชีวิตอยู่จนครบสัญญา, ทุนประกันสูง เบี้ยประกันสูง, มีมูลค่าตั้งแต่สิ้นปีที่ 2, เหมาะสำหรับเป็นการเก็บออม เป็นทุนการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของบุตร

**แบบสะสมทรัพย์แท้จริง คือ การประกันชีวิตที่บริษัทจะจ่ายเงินเอาประกันให้ผู้เอาประกัน เมื่อผู้เอาประกันภัยมีชีวิตครบสัญญา

4. แบบเงินได้ประจำ (Annuity life insurance)
 เพื่อคุ้มครองความเสี่ยงทางเศรษฐกิจเนื่องจากรายได้ลดลงเมื่ออายุมากขึ้น บริษัทจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งเท่ากันรายงวดสม่ำเสมอให้แก่ผู้เอาประกันตามระยะเวลาที่กำหนดในเงื่อนไขกรมธรรม์ นับตั้งแต่วันที่ผู้เอาประกันเกษียณอายุหรือมีอายุ 55 หรือ 60 ปี เป็นต้น ตามเงื่อนไข เพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะมีรายได้ไว้ใช้จ่ายเลี้ยงชีพในวัยชราไม่เป็นภาระแก่ลูกหลาน

ความคุ้มครองด้วยเงื่อนไขสัญญาเพิ่มเติม

1. สัญญาเพิ่มเติม หมายถึงสัญญาที่ให้ความคุ้มครองเพิ่มเติม นอกเหนือจากสัญญาหลักตามกรมธรรม์ได้แก่
    - **สัญญาเพิ่มเติมยกเว้นเบี้ยประกันภัย** ให้ความคุ้มครองโดยได้รับการยกเว้นเบี้ยประกันภัยหลักหากผู้เอาประกันตกเป็นบุคคลทุพพลภาพสิ้นเชิงถาวร โดยความคุ้มครองในกรมธรรม์ยังคงเดิม
    - **สัญญาเพิ่มเติมคุ้มครองการเสียชีวิตและสูญเสียอวัยวะเนื่องจากอุบัติเหตุ** ให้ความคุ้มครองจ่ายจำนวนเงินเอาประกันกรณีเสียชีวิตหรือสูญเสียอวัยวะเนื่องจากอุบัติเหตุ ที่ไม่อยู่ในข้อยกเว้น และภายใน 180 วันนับแต่วันที่เกิดอุบัติเหตุ
- ข้อยกเว้นไม่คุ้มครองอุบัติเหตุ :** อุขาดกรรมลอบทำร้าย, ทะเลาะวิวาท, กีฬาเสี่ยงภัยต่าง ๆ, การเมาสุรา(มีแอลกอฮอล์ในกระแสโลหิตเกิน 150 mg% ขณะเกิดอุบัติเหตุ), ภัยจากสงคราม, การแผ่รังสีนิวเคลียร์
- **สัญญาเพิ่มเติมการประกันสุขภาพ**
- * ค่ารักษาพยาบาลและค่าเสียกรรม ผลประโยชน์ค่าห้องอาหารต่อวัน (สูงสุดไม่เกิน 45 วัน)

ให้ความสำคัญคุ้มครองตามค่าเสียหายจริงที่เกิดขึ้น แต่ไม่เกินผลประโยชน์ตามเงื่อนไขในกรมธรรม์ (ในการรักษาโรคเดียวกันทั้งกัน ไม่เกิน 90 วัน ให้ถือเป็นการรักษาต่อเนื่อง)

* ค่าชดเชยรายวัน กรณีรักษาตัวเป็นผู้ป่วยใน เช่น วันละ 500, 1,000 (สูงสุดไม่เกิน 365 วัน) กรณีรักษาตัวจากการเจ็บป่วยด้วยโรคภัยไข้เจ็บทั่วไปมีระยะรอคอย 30 วันนับตั้งแต่วันที่บริษัทอนุมัติ แต่อุบัติเหตุให้ความคุ้มครองทันที

- สัญญาเพิ่มเติมคุ้มครองโรคร้ายแรง จ่ายเงินชดเชยกรณี เกิดโรคร้ายแรง
2. การสิ้นสุดความคุ้มครองของสัญญาเพิ่มเติม : สัญญาเพิ่มเติมจะสิ้นสุดเมื่อผู้เอาประกันมีอายุครบ 60 ปีหรือตามเงื่อนไขในกรมธรรม์, ขาดการชำระเบี้ยสัญญาเพิ่มเติม, มีการเวนคืนสัญญาหลักหรือแปลงกรมธรรม์เป็นใช้เงินสำเร็จหรือขยายเวลา, บริษัทบอกยกเลิกสัญญา

หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการพิจารณารับประกันชีวิต

- การพิจารณารับประกันชีวิต หมายถึง การพิจารณาผู้เอาประกันภัยตามกลุ่มความเสี่ยงภัย
- ผู้พิจารณาการรับประกันเบื้องต้นคือ ตัวแทนประกันชีวิตและนายหน้าประกันภัย
- ปัจจัยและแนวทางในการพิจารณารับประกันชีวิต หลัก ๆ พิจารณาจากข้อมูลส่วนตัวของผู้เอาประกันภัย ได้แก่ 1.อายุ 2.เพศ 3.สุขภาพ 4.อาชีพ 5.ทุนประกันภัย 6. แบบประกันภัย 7. ประวัติครอบครัว 8.อุปนิสัยและพฤติกรรม

- เอกสารสำคัญที่ใช้ประกอบการพิจารณารับประกันชีวิต (หลักฐานในการพิจารณา) คือ ใบคำขอเอาประกันชีวิต, สำเนาทะเบียนบ้าน, บัตรประจำตัวประชาชน, รายงานการตรวจสุขภาพของแพทย์, รายงานตัวแทน ฯลฯ

- ในการพิจารณารับประกันชีวิต บริษัทจะจำแนกผู้เอาประกันตามความเสี่ยง แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มความเสี่ยงมาตรฐาน ภัยมาตรฐาน สุขภาพสมบูรณ์ อาชีพไม่เสี่ยง งานอดิเรกไม่เสี่ยง รับประกันภัยอัตราเบี้ยปกติ

2. กลุ่มความเสี่ยงภัยต่ำกว่ามาตรฐาน รับประกันโดยการเพิ่มเบี้ยประกันภัยพิเศษ หรือ มีเงื่อนไขในการรับประกันภัย

3. กลุ่มความเสี่ยงภัยที่ไม่สามารถรับประกันภัยได้ บริษัทจะปฏิเสธการรับประกัน

- ตัวแทนสามารถคำนวณเบี้ยประกันให้ผู้เอาประกันภัยได้ทราบโดยดูจาก อายุ จำนวนเงินเอาประกัน แบบประกัน

- การประกันประเภทสามัญอาจมีการคิดเบี้ยเพิ่มหากผู้เอาประกันมีสุขภาพไม่ปกติหรือมีอาชีพเสี่ยง การประกันประเภทอุตสาหกรรมจะไม่มี การเพิ่มเบี้ยเนื่องจากสุขภาพหรืออาชีพเสี่ยง

- สัญญาเอาประกันชีวิตจะมีผลคุ้มครอง นับตั้งแต่วันที่ผู้รับประกันภัย หรือ บริษัทตอบตกลงรับประกัน

- เมื่อตอบตกลงรับประกันแล้ว ผู้รับประกันภัยหรือบริษัท จะออกเอกสารแสดงข้อตกลงของสัญญา

ให้แก่ผู้เอาประกัน โดยไม่รอให้ผู้เอาประกันร้องขอ เอกสารนี้เรียกว่า กรมธรรม์ประกันชีวิต

- หากต่อมามีการเปลี่ยนแปลง เช่น อาชีพเปลี่ยน ที่อยู่เปลี่ยน ผู้เอาประกันต้องแจ้งในบริษัททราบ

- บุคคลต่อไปนี้ ทางบริษัทสามารถถอนโหลมหพิจารณารับประกันชีวิต ได้แก่ พระ/ นิกบวช , ผู้เยาว์ที่มี

สุขภาพสมบูรณ์ , ผู้ไม่มีรายได้ เช่น แม่บ้าน นักเรียน นักศึกษา

การต่ออายุกรมธรรม์ หมายถึง การกลับคืนสู่สภาพปกติเดิมของกรมธรรม์ โดยชำระเบี้ยต่ออายุพร้อมดอกเบี้ย ร้อยละ 8 ต่อปี สามารถทำได้ ภายใน ระยะเวลา 5 ปี นับตั้งแต่วันที่กรมธรรม์ขาดอายุ แต่ต้องได้รับกรรณมติ จากบริษัท ทั้งนี้ถ้ามีการเรียกตรวจสุขภาพ ค่าใช้จ่ายในการตรวจสุขภาพ เป็นของผู้เอาประกันภัย

สิทธิในการขอยกเลิกกรมธรรม์ (Free look period)

- การขายผ่านช่องทางตัวแทนหรือนายหน้าประกันชีวิต แจ่งสิทธิการยกเลิกกรมธรรม์ประกันภัยภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่รับมอบกรมธรรม์ โดยบริษัทจะคืนค่าเบี้ยประกันภัย หักค่าตรวจสุขภาพที่จ่ายจริง และ ค่าใช้จ่ายของทางบริษัทนั้นละ 500 บาท

- การขายผ่านช่องทางโทรศัพท์ แจ่งสิทธิการยกเลิกกรมธรรม์ประกันภัยภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่รับมอบกรมธรรม์และไม่มีค่าใช้จ่าย

การจ่ายเงินตามกรมธรรม์

- หากผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต ผู้รับประโยชน์จะต้องแจ้งให้บริษัททราบภายในเวลา 14 วัน

ในกรณีที่ผู้รับประกันภัยไม่ทราบการตาย หรือไม่ทราบว่ามีการเสียชีวิต ต้องแจ้งในบริษัททราบภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ทราบ
กรณีที่ผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต แล้วไม่มีผู้รับประกันภัยเรียกร้องสิทธิตามกรมธรรม์ ภายในระยะเวลา 10 ปี หากพ้นระยะเวลาที่กำหนด เงินเอาประกันภัยจะตกแก่กองทุนพัฒนาประกันภัยต่อไป

การเลือกใช่มูลค่ากรมธรรม์ (มูลค่ากรมธรรม์จะเกิดขึ้นตั้งแต่สิ้นปีกรมธรรม์ที่ 2 เป็นต้นไป)

1. มูลค่าเงินสด ผู้เอาประกันภัยมีสิทธิดังนี้

- คุ้มครองตามมูลค่าเวนคืนเงินสดเพื่อชำระเบี้ยประกันภัยอัตโนมัติ กรณีที่เลยกำหนดระยะเวลาผ่อนผัน (บริษัทเป็นผู้ดำเนินการ)
- คุ้มครองจากบริษัท โดยมีกรมธรรม์เป็นประกัน (ผู้เอาประกันภัยเป็นผู้ประสงค์จ่ายเงินเอง) ในการกู้เงินคิดอัตราดอกเบี้ย 8% ต่อปี

(เมื่อมีการกู้เงินในกรมธรรม์ ถ้าผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต บริษัทจะจ่ายจำนวนเงินเอาประกันภัยหักหนี้สินคงค้างพร้อมดอกเบี้ย)

- ขอเวนคืนกรมธรรม์ เพื่อรับเงินสดคืนตามมูลค่าเงินสดในตาราง และสัญญาถือเป็นอันสิ้นสุด

$$\text{สูตรคำนวณมูลค่าเวนคืนเงินสด} = \frac{\text{อัตราเวนคืน} \times \text{ทุนประกัน}}{1,000}$$

2. มูลค่าใช้เงินสำเร็จ

เมื่อผู้เอาประกันภัยชำระเบี้ยประกันจนกรมธรรม์มีมูลค่าเกิดขึ้นและผู้เอาประกันภัยไม่ประสงค์ที่จะชำระเบี้ยประกันภัยต่อไป แต่ต้องการความคุ้มครองต่อไป โดยจำนวนเงินเอาประกันภัยจะลดลงเท่ากับมูลค่าใช้เงินสำเร็จที่กำหนดในตารางมูลค่า ซึ่งผู้เอาประกันภัยจะได้รับเงินเมื่อครบกำหนดสัญญาหรือเมื่อเสียชีวิต

3. มูลค่าขยายเวลา

เมื่อผู้เอาประกันภัยชำระเบี้ยประกันจนกรมธรรม์มีมูลค่าเกิดขึ้นและผู้เอาประกันภัยไม่ประสงค์ที่จะชำระเบี้ยประกันภัยต่อไป แต่ต้องการได้รับความคุ้มครองเท่าเดิม ระยะเวลาความคุ้มครองจะเปลี่ยนแปลงไปตามมูลค่า ถ้าผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตภายในระยะเวลาที่กำหนด บริษัทจะจ่ายเงินเอาประกันภัยให้ผู้รับประกันภัย และหากผู้เอาประกันภัยมีชีวิตอยู่เมื่อครบกำหนดสัญญา บริษัทก็จะจ่ายเงินคืนให้ตามส่วนที่ระบุ (กรณีไม่มีเงินเหลือในตารางมูลค่า)
หากมีการแปลงกรมธรรม์ใช้เงินสำเร็จ หรือ ขยายเวลา แล้ว สัญญาเพิ่มเติมตัวอื่นๆ ถือเป็นอันสิ้นสุด

เพิ่มเติมเงื่อนไขกรมธรรม์ประกันภัย

- สัญญาประกันภัยผู้เอาประกันภัยยกเลิกเมื่อไหร่ก็ได้
- การเปลี่ยนแปลงประกัน สามารถทำได้หากได้รับความยินยอมจากบริษัท
- ใบเรียกร้องค่าสินไหม ไม่ใช้ส่วนหนึ่งของกรมธรรม์
- การตรวจสอบชื่อผู้เอาประกันภัย ทุนประกัน ให้ดูที่หน้าแรกของกรมธรรม์
- ใบคำขอ ถือเป็นหลักฐานแสดงเจตนาทำประกันชีวิต

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัย (ออกสอบ 10 ข้อ)

บุคคลที่เกี่ยวข้องกับสัญญาประกันภัย

1. ผู้รับประกันภัย (บริษัท) สัญญาว่าจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หากผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตหรือมีชีวิตอยู่ ณ วันครบสัญญา ความคุ้มครองหรือสินไหม เรียกว่า จำนวนเงินเอาประกันภัย / ทุนประกัน
2. ผู้เอาประกันภัย (ลูกค้า) สัญญาว่าจะส่งเงินจำนวนเล็กน้อยให้กับผู้รับประกันภัย เงินที่ส่งเข้าบริษัท เรียกว่า เบี้ยประกันภัย
3. ผู้รับประกันภัย ผู้พึงได้รับค่าสินไหมทดแทน (อาจจะเป็นคน คนเดียวกับผู้เอาประกันภัย หรือเป็นคนละคนกันก็ได้)

ผู้รับประกันภัย เป็นใครก็ได้และไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้เสียก็ได้

การเปลี่ยนผู้รับประกันภัย (ป.พ.พ.มาตรา 891)

- การเปลี่ยนแปลงผู้รับประกันภัยจากบุคคลอื่นมาเป็นบิดา มารดา บุตร ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ได้ลงลายชื่อในหนังสือขอเปลี่ยนแปลง หากเปลี่ยนเป็นบุคคลอื่น จะมีผลเมื่อบริษัทบันทึกเปลี่ยนแปลง หรือออกสลักหลัง

- ผู้รับประโยชน์สามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอ เว้นแต่ผู้เอาประกันภัยได้มอบกรรมสิทธิ์ให้แก่ผู้รับประโยชน์แล้ว และผู้รับประโยชน์นั้นได้บอกกล่าวเป็นหนังสือไปยังผู้รับประกันภัยว่าตนลางานถือเอาประโยชน์แห่งสัญญานั้นแต่เพียงผู้เดียวตลอดไป (ผู้รับประโยชน์ลักษณะนี้เปลี่ยนแปลงไม่ได้ เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากผู้รับประกันภัยก่อนจึงกระทำได้)

- ผู้รับประโยชน์เสียชีวิตก่อนผู้เอาประกันภัย ผู้เอาประกันภัยมีสิทธิ์แต่งตั้งผู้รับประโยชน์ใหม่ ถ้าผู้เอาประกันภัยไม่ได้แต่งตั้งผู้รับประโยชน์จะว่างลง ต่อมาหากผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตเงินเอาประกันภัยจะตกแก่กองมรดกของผู้เอาประกันภัย

สัญญาประกันชีวิต

1. สัญญาประกันชีวิตเป็นสัญญาต่างตอบแทน (ป.พ.พ.มาตรา 861)

- 1.1 ผู้รับประกัน (บริษัท) จ่ายเงินชดเชยให้หรือค่าสินไหมทดแทน
- 1.2 ผู้เอาประกัน (ลูกค้า) จ่ายเบี้ยประกันภัย

2. เป็นสัญญาเสี่ยงโชค ผู้เอาประกันคาดหวังสินไหมหากเกิดเหตุ ผู้รับประกันเสี่ยงที่ต้องจ่ายสินไหมหากเกิดเหตุ

3. เป็นสัญญาต้องอาศัยความซื่อสัตย์และสุจริตต่อกันอย่างยิ่ง (ป.พ.พ.มาตรา 865-866)

3.1 ในการทำประกันชีวิต ผู้เอาประกันภัยต้องแถลงข้อความจริงที่เป็นสาระสำคัญต่อการพิจารณารับประกันภัยลงในใบคำขอเอาประกันภัย หากผู้เอาประกันภัยปกปิดข้อเท็จจริง หรือแถลงข้อความอันเป็นเท็จ จะมีผลทำให้ผู้รับประกันภัย (บริษัท) บอกล้างสัญญา และไม่ต้องจ่ายเงินชดเชยให้ ซึ่งเรียกว่า **สัญญาตกเป็นโมฆียกรรม**

3.2 สิทธิในการบอกล้างสัญญาของผู้รับประกันภัย ให้ทำการบอกล้างภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันที่ทำสัญญา หรือวันต่อสัญญาครั้งสุดท้าย และต้องกระทำการบอกล้างของบริษัท เป็นอันระงับไป เดือน นับตั้งวันที่ทราบความจริง หากไม่กระทำการดังกล่าว สิทธิในการบอกล้างของบริษัท เป็นอันระงับไป และถือว่าสัญญาเอาประกันภัยนั้นสมบูรณ์ตลอดไป

3.3 ในการบอกล้างสัญญาเป็นโมฆียกรรม ให้บริษัทคืนมูลค่าที่ถอนให้กับผู้เอาประกันภัย หรือผู้รับประโยชน์

ผลแห่งสัญญา

1. สัญญาที่มีผลสมบูรณ์ สามารถใช้บังคับได้ตามกฎหมาย บริษัทสามารถรับประกันได้
2. สัญญาเป็นโมฆะ สัญญาไม่มีผลบังคับ หรือสัญญาไม่เกิดขึ้น บริษัทไม่สามารถรับประกันได้ ไม่สามารถให้สัตยาบันได้
3. สัญญาเป็นโมฆียะ สัญญาที่มีผลบังคับมาตั้งแต่ต้น แต่ถูกยกเลิก หรือสัญญาถูกบอกล้าง

ภายหลัง

4. สัญญาประกันชีวิตเป็นสัญญาที่ต้องใช้จำนวนเงินแน่นอน (ป.พ.พ.มาตรา 889)

ในการทำประกันชีวิตนั้น ผู้รับประกันจะจ่ายเงินเอาประกันภัยให้กับผู้เอาประกันภัย 2 กรณี คือ การจ่ายเงินโดยอาศัยเหตุแห่งการมรณะ หรือ เหตุแห่งการเสียชีวิต

เหตุแห่งการเสียชีวิต มี 3 ประการ

1. การเสียชีวิตโดยเหตุธรรมชาติ เช่น การเจ็บป่วยด้วยโรคภัยไข้เจ็บ
2. การเสียชีวิตโดยเหตุผิดธรรมชาติ เช่น การเกิดอุบัติเหตุ การถูกทำร้ายโดยคนหรือสัตว์
3. การเสียชีวิตตามกฎหมาย หรือ บุคคลสาบสูญ
  - การสูญหายไปจากภูมิลำเนาโดยไม่ทราบสาเหตุ ครบกำหนด 5 ปี
  - การไปรบ หรือเรืออัปปาง ฯลฯ ครบกำหนด 2 ปี
4. การจ่ายเงินโดยอาศัยเหตุแห่งการทรงชีพ หรือมีชีวิตอยู่ ณ วันครบกำหนดสัญญา (วันสิ้นสุดสัญญา)
5. การจ่ายเงินให้แก่ผู้เอาประกันภัยหรือทายาท บริษัทจะจ่ายเป็นจำนวนเดียว ครั้งเดียวหรือรายปีก็ได้ แล้วแต่จะตกลงกัน

5. เป็นสัญญาที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ (ป.พ.พ.มาตรา 867)

การฟ้องร้องกรณีมีข้อพิพาทระหว่างผู้รับประกันภัย กับผู้เอาประกันภัย คู่สัญญาสามารถฟ้องร้องต่อศาลภายในระยะเวลา 10 ปี

หลักฐานที่ใช้ในการฟ้องร้องคือ

- ผู้รับประกันภัย ใช้ใบคำขอเอาประกันภัยเป็นหลักฐาน
- ผู้เอาประกันภัย ใช้กรมธรรม์ประกันภัยเป็นหลักฐาน

5.1 ใบคำขอเอาประกันภัย เขียนขึ้นโดยผู้ขอเอาประกันภัย

5.2 กรมธรรม์ประกันภัย ออกโดยผู้รับประกันภัย ต้องลงนามโดยลายมือชื่อของผู้รับประกันภัย

และมีรายการดังต่อไปนี้

- 1) วัตถุประสงค์เอาประกันภัย
- 2) ภัยใดซึ่งผู้รับประกันภัยรับเสี่ยง
- 3) ราคาแห่งมูลประกันภัย ถ้าหากได้กำหนดไว้ (สำหรับการประกันชีวิต)
- 4) จำนวนเงินซึ่งเอาประกันภัย
- 5) จำนวนเบี้ยประกันภัย และวิธีการส่งเบี้ยประกันภัย
- 6) วันเริ่มต้น และวันสิ้นสุดสัญญาประกันภัย
- 7) ชื่อของผู้เอาประกันภัย
- 8) ชื่อของบริษัทที่รับประกันภัย
- 9) ชื่อของผู้รับประกันภัย (อาจจะไม่อยู่ในกรมธรรม์ก็ได้)
- 10) วันทำสัญญาประกันภัย คือวันที่บริษัทตกลงรับประกันภัย
- 11) สถานที่และวันที่ทำกรมธรรม์ประกันภัย

โดยรายการที่ 3 และ 9 กฎหมายไม่ได้บังคับ มีหรือไม่ แล้วแต่จะตกลงกัน

6. เป็นสัญญาต้องมีส่วนได้เสียในเหตุที่เอาประกันภัย (ป.พ.พ.มาตรา 863)

ส่วนได้เสีย หมายถึง หากบุคคลใด ได้รับประโยชน์จากการมีชีวิตของบุคคลหนึ่ง หากบุคคลคนนั้น สูญหายไป บุคคลนั้นย่อมมีส่วนได้เสีย ในการขอเอาประกันชีวิตบุคคลอื่นต้องมีส่วนได้เสียในเหตุที่เอาประกันภัย

ส่วนได้เสียทางเศรษฐกิจ จำแนกออกเป็น 3 ลักษณะ

- ส่วนได้เสียตามสายโลหิต เช่น บิดา มารดา บุตร ย่อมมีส่วนได้เสียทางเศรษฐกิจซึ่งกันและกัน เนื่องจากบิดา มารดา บุตร ต้องเลี้ยงดูอุปการะซึ่งกันและกัน
- ส่วนได้เสียตามการสมรส เช่น คู่สมรส สามี ภรรยา รวมทั้ง คู่หมั้น
- ส่วนได้เสียตามธุรกิจ เช่น เจ้าหนี้- ลูกหนี้ นายจ้าง- ลูกจ้าง หุ้นส่วน

การมีส่วนได้เสียให้ถือเอาการมีส่วนได้เสีย ณ. วันทำประกันชีวิต หากต่อมาส่วนได้เสียนั้นสิ้นสุดลง สัญญาประกันชีวิตยังคงมีผลผูกพันเหมือนเดิม

7. เป็นสัญญาที่มีภาครัลควบคุม

การแถลงอายุคาดเคลื่อน (ป.พ.พ.มาตรา 893)

1. กรณีผู้เอาประกันภัยมีอายุอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถรับประกันภัยได้แต่แถลงอายุไว้ต่ำกว่าความเป็นจริง เป็นเหตุทำให้บริษัทประกันชีวิตเรียกเก็บเบี้ยประกันต่ำกว่าความเป็นจริง หากผู้เอาประกันเสียชีวิตหรืออยู่จนครบสัญญา บริษัทจะจ่ายเงินลดลงตามส่วน (สัญญาสมบูรณ์)

2. กรณีผู้เอาประกันภัยมีอายุอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถรับประกันภัยได้แต่แถลงอายุไว้สูงกว่าความเป็นจริง เป็นเหตุทำให้บริษัทประกันชีวิตเรียกเก็บเบี้ยประกันสูงกว่าความเป็นจริง บริษัทจะจ่ายคืนเบี้ยประกันให้ (สัญญาสมบูรณ์)

3. กรณีผู้เอาประกันภัยมีอายุไม่อยู่ในเกณฑ์ที่สามารถเอาประกันภัยได้แต่แถลงอายุไว้ต่ำกว่าความเป็นจริง บริษัทมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ (สัญญาเป็นโมฆียะ)

ข้อยกเว้นการไม่จ่ายเงินเอาประกันภัย (ป.พ.พ.มาตรา 895)

1. ผู้เอาประกันกระทำอัตวินิบาตกรรม (ฆ่าตัวตาย) ภายใน 1 ปี ให้ผู้รับประกันภัยคืนเงินค่า เบี้ยประกันภัย ให้แก่ทายาทของผู้เอาประกันภัย
2. ผู้เอาประกันภัยถูกผู้รับประกันภัยฆ่าตายโดยเจตนา (ตลอดระยะเวลาของสัญญา) ให้ผู้รับประกันภัยคืนเงินค่า โบนัสก่อนกรมธรรม์ ให้แก่ทายาทของผู้เอาประกันภัย
3. กรณีมีผู้รับประกันภัยหลายคน ให้จ่ายเงินเอาประกันภัยให้กับผู้รับประโยชน์ที่ไม่มีส่วนร่วมในการฆ่าตามสัดส่วนที่ควรจะได้รับ
4. แผลงข้อความเท็จหรือไม่เปิดเผยข้อข้อความจริงที่เป็นสาระสำคัญต่อการพิจารณารับประกันภัย ทำให้สัญญาตกเป็นโมฆียกรรม
5. กรมธรรม์ขาดอายุ เนื่องจากผู้เอาประกันภัยไม่ชำระเบี้ยประกันภัย ในขณะที่มูลค่าเงินสดยังไม่เกิดขึ้น

สิทธิในการรับจำนวนเงินเอาประกันภัย (ป.พ.พ.มาตรา 897)

1. กรณีกรรมกรรมประกันชีวิตได้รับผู้รับประโยชน์เอาไว้ หากผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต เงินเอาประกันชีวิตย่อมตกแก่ผู้รับประโยชน์
2. หากผู้รับประโยชน์เสียชีวิตก่อนผู้เอาประกันภัย จำนวนเงินเอาประกันภัยย่อมกลับคืนเป็นของผู้เอาประกันภัย ผู้เอาประกันภัยมีสิทธิแต่งตั้งผู้รับประโยชน์ใหม่ ถ้าผู้เอาประกันภัยไม่ได้แต่งตั้งผู้รับประโยชน์จะว่างลง ต่อมาหากผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต เงินเอาประกันภัยจะตกแก่กองมรดกของผู้เอาประกันภัย
3. หากผู้เอาประกันภัยและผู้รับประโยชน์เสียชีวิตพร้อมกัน จำนวนเงินเอาประกันภัยจะตกแก่กองมรดกของผู้เอาประกันภัย
4. เมื่อเงินเอาประกันภัยตกแก่กองมรดกเนื่องจากไม่มีผู้รับประโยชน์ ผู้ที่มีสิทธิมาขอรับได้คือ ผู้มีส่วนได้เสียตามกฎหมาย ได้แก่
  - ผู้มีส่วนได้เสียตามสายโลหิต บิดา มารดา บุตร
  - ผู้มีส่วนได้เสียตามการสมรส คู่สมรส และคู่หมั้น
  - ผู้มีส่วนได้เสียตามธุรกิจ นายจ้าง เจ้าหนี้

สิทธิของเจ้าหนี้ของผู้เอาประกันภัย

1. กรณีไม่ได้ระบุตัวผู้รับประโยชน์ไว้เฉพาะเจาะจง เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระหนี้จากเงินเอาประกันภัยได้ แต่ไม่เกินจำนวนหนี้
2. กรณีระบุตัวผู้รับประโยชน์ไว้เฉพาะเจาะจง เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระหนี้ไม่เกินจำนวนเบี้ยประกันภัย ที่ผู้เอาประกันได้ชำระไว้
3. กรณีระบุให้เจ้าหนี้เป็นผู้รับประโยชน์ เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับเงินเอาประกันภัยเต็มจำนวน

หลักเกณฑ์ลดหย่อนภาษี

- ระยะเวลาเอาประกันภัยตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป
- นำเบี้ยฯ ไปหักลดหย่อนภาษีได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 100,000 บาท
- ลดหย่อนได้เฉพาะเบี้ยฯชีวิต และ สัญญาแบบท้ายแบบชั่วระยะเวลา ที่มีระยะคุ้มครอง 10 ปี ขึ้นไป เท่านั้น
- เงินจ่ายคืนทุกปีหรือเป็นช่วงต้องไม่เกิน 20% ของเบี้ยฯ รายปี หรือเบี้ยฯ กรณีมีเงินจ่ายคืนเป็นช่วงๆ เช่นทุกปี ทุก 3 ปี เงินจ่ายคืนแต่ละช่วงต้องไม่เกิน 20% ของเบี้ยฯ สะสมในช่วงนั้นๆ
- ลดหย่อนได้เฉพาะเบี้ยที่ชำระภายในปีภาษีเดียวกันเท่านั้น (ปี พ.ศ. เดียวกัน)
- เบี้ยประกันของลูก, พ่อ, แม่ ไม่สามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้
- กรณีผู้เอาประกันไม่มีเงินได้ แต่ให้สามีหรือภรรยา (ของผู้เอาประกันภัย) ที่มีเงินได้นำไปลดหย่อนภาษีได้
- ไปหักลดหย่อนได้ไม่เกิน 10,000 บาท
- เบี้ยประกันภัยของลูก ๆ ลดหย่อนภาษี ไม่ได้
- เบี้ยประกันสัญญาเพิ่มเติมต่างๆไม่สามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้ ยกเว้น สัญญาเพิ่มเติมแบบชั่วระยะเวลา ระยะคุ้มครอง 10 ปี ขึ้นไป

วิชาพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 (ลอกสอบ 10 ข้อ)

วัตถุประสงค์ในการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อควบคุม

- 1 บริษัทที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการประกันชีวิต และสาขาของบริษัทประกันชีวิต
  - 2 ตัวแทนและนายหน้าประกันชีวิต
- เหตุผลในการออกพระราชบัญญัติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองประชาชน, กำกับธุรกิจประกันภัย ให้มีความมั่นคง, เป็นไปตามมาตรฐานสากล (ทั้งนี้ไม่ได้มีไว้เพื่อขยายความคุ้มครองไปยังคนกลางธุรกิจประกันภัย)

คำนิยาม

- > บริษัท หมายถึง บริษัท จำกัด หรือบริษัท มหาชน จำกัด ที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินธุรกิจประกันชีวิต รวมถึงสาขาของบริษัทต่างประเทศที่ได้รับอนุญาต แต่ห้ามใช้ควบคุมกิจการของธนาคารออมสิน
- > ตัวแทน หมายถึง ผู้ซึ่งบริษัทมอบหมายให้กระทำการชักชวนให้บุคคลทำสัญญาประกันชีวิตกับบริษัท
- > นายหน้า หมายถึง ผู้ซึ่งช่องทาง หรือจัดการให้บุคคลทำสัญญาประกันชีวิตกับบริษัท โดยได้รับค่าตอบแทนเป็นค่านายหน้า

- > นายทะเบียน หมายถึง เลขาธิการ คปภ. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการ คปภ.มอบหมาย
- > รัฐมนตรี หมายถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เท่านั้น

การควบคุมบริษัทประกันชีวิตตาม พ.ร.บ.ประกันชีวิต พ.ศ. 2551

อำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรี

1. ออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต
2. ออกใบอนุญาตบริษัทประกันชีวิตสาขาต่างประเทศ
3. แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ (ยกเว้นคปภ.) และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม, ออกประกาศกระทรวง เช่น บริษัทต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับประกอบธุรกิจ ฯ ทุกปี หากไม่ชำระภายใน 3 เดือนนับตั้งแต่สิ้นปีปฏิทิน ให้นายทะเบียน มีคำสั่งห้ามบริษัทนั้นดำเนินการขยายธุรกิจ ทั้งนี้จนกว่าชำระครบถ้วน

4. แต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับ (ความผิด)
5. เพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต (กรณีประกอบธุรกิจต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ลูกค้าประชาชน, หยุดธุรกิจไม่มีเหตุผลอันควร, ประวิงการจ่ายเงินที่ต้องใช้ตามกฎหมายอื่น อันไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือคืนไปโดยไม่สุจริต)
6. วินิจฉัยค่าอาชญากรรมจากตัวแทนหรือนายหน้าประกันชีวิตที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต
7. แต่งตั้งผู้ชำระบัญชี กรณีบริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาต

ข้อกำหนดในการประกอบธุรกิจ

1. การจัดตั้งบริษัทให้จัดตั้งขึ้นในรูป บริษัท จำกัดมหาชน เท่านั้น (ดำเนินการวางหลักทรัพย์ประกันและดำรงเงินกองทุน ภายใน 6 เดือนนับตั้งแต่ได้จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัดแล้ว)
2. ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยรับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี
3. การจัดตั้งสาขาของบริษัท กรณีบริษัทจัดตั้งในประเทศไทย จะขยายสาขาต้องได้รับการอนุญาตจากนายทะเบียน กรณีบริษัทต่างประเทศจะเปิดสาขาในประเทศไทย ต้องขออนุญาตจากรัฐมนตรี เปิดได้ 1 สาขา เท่านั้น

(หากเปิดกิจการโดยไม่ได้รับอนุญาตมีความผิด ต้องระวางโทษจำคุก 2-5 ปี หรือปรับตั้งแต่ 200,000 ถึง 500,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ)

4. สิทธิการใช้คำว่าประกันชีวิต ผู้ที่สามารถใช้คำว่าประกันชีวิตได้ มี
  1. บริษัทประกันชีวิตที่ได้รับใบอนุญาต
  2. สมาคมที่มีสมาชิกส่วนมากเป็นบริษัทประกันชีวิต
  3. สมาคมที่มีสมาชิกส่วนมากเป็นตัวแทนหรือนายหน้าประกันชีวิต
  4. สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานที่สมาชิกส่วนมากเป็นพนักงานลูกจ้างของบริษัทประกันชีวิต
  5. ตัวแทนหรือนายหน้าประกันชีวิตใช้แสดงชื่อในธุรกิจการเป็นตัวแทนประกันชีวิตของตน
  6. สถาบันการศึกษาวิชาประกันชีวิต
  7. กรรมการ พนักงาน ลูกจ้างในบริษัทประกันชีวิต

(การฝ่าฝืนเกี่ยวกับการใช้ชื่อ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ 20,000 - 100,000 บาท และ ปรับอีกวันละ 5,000 บาท ตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่)

5. บริษัทต้องมีกรรมการซึ่งมีสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่า 3 ใน 4 ของกรรมการทั้งหมดซึ่งต้องมีบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลถือหุ้นรวมเกินร้อยละ 75 ของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด (นิติบุคคลต้องจดทะเบียนนิติบุคคลในประเทศไทยและมีบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลถือหุ้นอยู่เกินร้อยละ 50) กรณีบุคคลที่ไม่ใช่สัญชาติไทย ถือหุ้นได้ถึง ร้อยละ 49 ของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด หากต้องการถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 49 ต้องให้ คปภ. เห็นชอบ และมีกรรมการต่างชาติเกิน 1 ใน 4 แต่ต้องไม่เกินครึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด

คุณสมบัติของกรรมการ ต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังนี้

1. เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
2. ต้องคำพิพากษาที่ส่งโทษจำคุกในคดีเกี่ยวกับทรัพย์
3. เป็นกรรมการ ผู้จัดการ บริษัทประกันชีวิตหรือประกันภัยที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต
4. ถูกถอดถอนจากการเป็นกรรมการผู้จัดการของบริษัท

5. เป็นข้าราชการการเมือง หรือดำรงตำแหน่งทางการเมือง
6. เป็นข้าราชการ คปภ.
7. มีประวัติเสียหายหรือมีลักษณะขาดความรับผิดชอบตามวิสัยและพฤติการณ์
6. บริษัท ต้องวางหลักทรัพย์ไว้กับนายทะเบียนไม่น้อยกว่า 20 ล้านบาท ภายใน 6 เดือนนับตั้งแต่วันที่จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัด ประเภทหลักทรัพย์ได้แก่ เงินสดรัฐบาลไทยหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ตามที่ คปภ. กำหนด ถ้าหลักทรัพย์ลดลงต้องนำหลักทรัพย์มาเพิ่มจนครบภายในระยะเวลา 2 เดือนนับตั้งแต่วันที่ครบกำหนด
7. บริษัทที่ลดสรรเบี้ยประกันภัยไว้เป็นเงินสำรองประกันภัยสำหรับกรมธรรม์ที่ยังมีความผูกพันอยู่ ต้องวางเงินสำรองไว้กับนายทะเบียนเป็นมูลค่าไม่เกินร้อยละ 25 ของเงินสำรองประกันภัย (อาจเป็น เงินสด พันธบัตร ทรัพย์สินต่างๆ ตามคปภ.กำหนด)
8. บริษัทต้องเงินกองทุนของบริษัทตลอดเวลาที่ประกอบธุรกิจ เป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สิน ภาระผูกพัน หรือความเสี่ยงตามอัตราที่คปภ.ประกาศกำหนด ทั้งนี้สินทรัพย์สภาพคล่อง ได้แก่ เงินสด หลักทรัพย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย พันธบัตรฯ สินทรัพย์อื่นตามประกาศ และต้องดำรงเงินกองทุนไม่น้อยกว่า 2 % ของเงินสำรอง แต่ต้องไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาท ให้แล้วเสร็จภายใน 6 เดือนนับตั้งแต่วันที่จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัด ทั้งนี้บริษัท ต้องทำรายงานต่อนายทะเบียนทุกเดือน ถ้าเงินกองทุนต่ำกว่าที่กำหนด ต้องทำโครงการเพื่อแก้ไขฐานะเงินกองทุนภายใน 30 วันนับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งจากนายทะเบียนหรือวันที่ผู้สอบบัญชีหรือบริษัทตรวจพบ ถ้านายทะเบียน ไม่เห็นชอบโครงการ สามารถอุทธรณ์ต่อ คปภ. ได้ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันรับแจ้ง และให้ คปภ. พิจารณาภายใน 60 วัน ในระหว่างแก้ไข ห้ามบริษัททำการขยายธุรกิจ การขยายธุรกิจ ได้แก่ การรับประกันรายใหม่, แต่งตั้งตัวแทน, รับโอนกิจการของบริษัทประกันชีวิตอื่น

9. บริษัทต้องจัดทำและยื่นงบการเงินและรายงานเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัทต่อคณะกรรมการบริษัท งบการเงินรายไตรมาส, งบการเงินสำหรับรอบปีปฏิทินและรายงานประจำปีแสดงการดำเนินงานของบริษัท, ส่วนบริษัทสาขาต่างประเทศต้องส่งรายงานประจำปีภายใน 5 เดือนนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของบริษัท
10. เมื่อมีสาเหตุจะต้องลงในสมุดทะเบียนและสมุดบัญชีของบริษัทเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัทประกันชีวิต ให้บริษัทลงรายการที่เกี่ยวกับเหตุอันนั้นในสมุดทะเบียนและสมุดบัญชีเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัทภายในระยะเวลา 7 วัน นับตั้งแต่วันที่เหตุอันนั้นจะต้องลงรายการนั้น
11. บริษัทประกันชีวิตจะต้องติดต่อกับประชาชนตามวันเวลาที่นายทะเบียนกำหนด หรือจะเปิดทำการเกินกว่านั้นก็ได
12. ตัวแทนหรือนายหน้าประกันชีวิตจะย้ายสำนักงานต้องแจ้งต่อนายทะเบียนเป็นหนังสือภายใน 5 วัน นับแต่วันที่ย้าย

การตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของบริษัท ทั้งนี้ คปภ. มีอำนาจให้บริษัทเปิดเผยข้อมูล นายทะเบียน และพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจสอบบริษัทและตัวแทน นายหน้าประกันชีวิต ทั้งนี้หากมีการขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกให้แก่ นายทะเบียนหรือพนักงานมีโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาทหรือ ทั้งจำทั้งปรับ

13. ห้ามมิให้บริษัทประกันชีวิต กระทำการดังต่อไปนี้
  - ประกอบธุรกิจวินาศภัย
  - จ่ายค่าตอบแทนอื่นใดให้ตัวแทนนอกเหนือจากค่าบำเหน็จ
  - จ่ายประโยชน์แก่ผู้เอาประกันนอกจากกรมธรรม์กำหนด
  - อัตราเบี้ยประกันภัยต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน ห้ามรับชำระเบี้ยต่ำกว่าจำนวนเงินที่ต้องชำระ
  - ออกกรมธรรม์โดยไม่ได้ประทับตรา และไม่มีลายมือชื่อกรรมการผู้รับมอบอำนาจ
  - ลงทุนในกิจการอื่นนอกจากที่กฎหมายกำหนด
  - โฆษณาเกินความจริง
  - ผ่ากเงินไว้ที่อื่นนอกจากธนาคาร หรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์
  - ประวิงการจ่ายเงินที่พึงจ่ายตามเงื่อนไขกรมธรรม์ ฯลฯ

การมอบหมายให้บุคคลดำเนินการแทนบริษัท

- ตัวแทน หรือนายหน้า หรือพนักงานของบริษัทมีหน้าที่รับเบี้ยประกันในนามบริษัทได้เมื่อได้รับหนังสือมอบอำนาจจากบริษัท
- ห้ามบริษัทแต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นนอกจากตัวแทน ไปชักชวนหรือชี้ช่อง หรือจัดการให้ทำสัญญาประกันกับบริษัท

- ห้ามบริษัทมอบหมายหรือยินยอมให้บุคคลทำการรับประกันชีวิตโดยใช้กรมธรรม์ของบริษัท ตัวแทนประกันชีวิตอาจทำสัญญาในนามบริษัทได้เมื่อได้รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากบริษัท

- ห้ามบริษัทมอบหมายหรือยินยอมให้บุคคลชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัยนอกจากการประกันภัยต่อ เชนแต่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

14. กรมธรรม์ประกันภัย ต้องเป็นไปตามแบบและข้อความที่นายทะเบียนกำหนด

15. ห้ามมิให้บริษัทออกกรมธรรม์โดยระบุจำนวนเงินอันพึงจะใช้ให้เป็นเงินตราต่างประเทศแก่ผู้เอาประกันหรือผู้รับประโยชน์

หากฝ่าฝืนไม่เสนอตามแบบที่ได้ขออนุญาตจากนายทะเบียน มีโทษปรับไม่เกิน 300,000 บาท

16. กรณีที่กรมธรรม์ออกโดยที่นายทะเบียนไม่ได้ให้ความเห็นชอบ ผู้เอาประกันหรือผู้รับประโยชน์มีสิทธิดังนี้

ก. ให้บริษัทรับผิดชอบตามเงื่อนไขกรมธรรม์

ข. ให้บริษัทรับผิดชอบ ตามที่นายทะเบียนเห็นชอบ

ค. ขอเลิกสัญญานั้น และให้บริษัทคืนเบี้ยประกันแก่ผู้เอาประกันหรือผู้รับประโยชน์

17. ห้ามมิให้บริษัทประกันชีวิตลงทุนในกิจการนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดไว้

การลงทุนของบริษัทประกันชีวิต ต้องเป็นไปตามที่รัฐมนตรีกระทรวงการคลังกำหนดโดยอาศัยหลัก 4 ประการดังนี้

1. ความมั่นคงของบริษัท

2. สภาพคล่องของบริษัท

3. ผลตอบแทนจากการลงทุน

4. การกระจายความเสี่ยง

การเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจของบริษัทประกันชีวิต

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจการของบริษัทประกันชีวิตเมื่อ

1. ประกอบธุรกิจต่อไปจะเกิดความเสียหายต่อผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน

2. หยุดประกอบการธุรกิจ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

3. ประวิงการจ่ายเงินแก่ผู้เอาประกันหรือผู้รับประโยชน์โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

การประวิงการจ่ายเงิน หมายถึง การถ่วงเวลาในการชดใช้ค่าสินไหม, การทวงเวลาในการชดใช้สินไหมล่าช้า, ไม่ประสงค์ที่จะจ่ายค่าสินไหมทดแทนหรือ จ่ายไม่เป็นไปตามเงื่อนไขกรมธรรม์ หากบริษัทมีการประวิงการจ่ายเงินให้แก่ผู้เอาประกันชีวิต มีโทษ อาจถูกเพิกถอนใบอนุญาต และ ปรับไม่เกิน 500,000 บาท ถ้าเป็นความผิดต่อเนื่องให้ปรับอีก วันละ 20,000 บาท ตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืน)

4. การเงินของบริษัทไม่มั่นคง มีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สิน

5. ฝ่าฝืน พ.ร.บ.ประกันชีวิต พ.ศ.2551

(กรณีที่บริษัทประกันชีวิตมีความประสงค์จะเลิกกิจการให้ยื่นใบขอลเลิกกิจการล่วงหน้า 3 เดือน ต่อนายทะเบียน เพื่อเสนอให้รัฐมนตรีอนุมัติต่อไป)

สรุปบทกำหนดโทษ โทษบริษัทประกันชีวิต

*หากดำเนินธุรกิจรับประกันภัยโดยไม่มีใบอนุญาต

มีความผิดจำคุก 2 - 5 ปี ปรับ 200,000 - 500,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

*การฝ่าฝืนเกี่ยวกับการใช้ชื่อ ต้องระวางโทษ

ปรับตั้งแต่ 20,000 - 100,000 บาทและ ปรับอีกวันละ 5,000 บาทตลอดที่ยังฝ่าฝืนอยู่

*หากบริษัทฝ่าฝืนไม่ขายแบบประกันตามที่ขออนุญาตจากนายทะเบียน

ปรับ ไม่เกิน 300,000 บาท

*ถ้าบริษัท "ประวิงการจ่ายเงิน / การคืนเบี้ย

อาจถูกเพิกถอนใบอนุญาต และ ปรับไม่เกิน 500,000 บาท ความผิดต่อเนื่องปรับอีกไม่เกิน

วันละ 20,000 บาท

เงินกองทุนประกันชีวิต คู่ครองผู้เอาประกันภัย(ไม่ใช่เป็นเงินลงทุนของบริษัทประกันชีวิต) วัตถุประสงค์เพื่อ

1. ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตามสัญญาประกันภัย กรณีบริษัทประกันชีวิตล้มละลายหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต ผู้เอาประกันจะได้รับเงินรายละไม่เกิน 1 ล้านบาท

2. เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตให้มีความเจริญมั่นคง, ปล่อยให้บริษัทฯ ที่ขาดสภาพคล่อง
3. คัดกรองตัวแทน, นายหน้าประกันชีวิต (กองทุนประกันชีวิตเป็นนิติบุคคล ไม่ใช่เป็นส่วนงานราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ)

ที่มาของเงินกองทุนประกันชีวิต

1. เงินที่ได้รับโอนจากกองทุน
2. เงินที่บริษัทต้องนำส่งเงินเข้ากองทุนไม่เกินร้อยละ 0.5 ของค่าเบี้ยประกันภัย ที่ได้รับในรอบระยะเวลา 6 เดือน
3. เงินค่าปรับต่าง ๆ
4. เงินที่ผู้เอาประกันหรือผู้รับประโยชน์ไม่ได้มารับเงินลงพินัยกรรม (อายุความสัญญาคือ 10 ปี) หากบริษัทไม่นำส่งเงินกองทุน จะถูกสั่งห้ามขอยกกิจการ ทั้งนี้หากบริษัทไม่นำส่งเงินกองทุนหรือส่งไม่ครบถ้วนต้องเสียภาษีเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือนของจำนวนเงินกองทุน

อำนาจหน้าที่ของนายทะเบียน (ที่สำคัญ ๆ)

1. รับแจ้งยกเลิกกิจการของบริษัท เพื่อนำเสนอต่อรัฐมนตรี
2. ออกใบอนุญาตตัวแทน / นายหน้า
3. เพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนและนายหน้า
4. ให้ความเห็นชอบในข้อความ เอกสารต่าง ๆ ในกรมธรรม์
5. ให้ความเห็นชอบในอัตราเบี้ยประกัน
6. กำหนดหลักสูตร และวิธีการสอบขอรับใบอนุญาต ฯลฯ

หลักการควบคุมตัวแทนหรือนายหน้าประกันชีวิต

1. คุณสมบัติของตัวแทนประกันชีวิต
  - บรรลุนิติภาวะ
  - มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย
  - ไม่เป็นคนวิกลจริต
  - ไม่เคยต้องโทษความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี
  - ไม่ เป็นบุคคลล้มละลาย
  - ไม่เป็นนายหน้าประกันชีวิต
  - ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตัวแทนประกันชีวิต ในระยะเวลา 5 ปี ก่อนรับใบอนุญาต
  - ได้รับการศึกษา หรือสอบความรู้เกี่ยวกับการประกันชีวิต ได้ตามหลักวิธีการที่นายทะเบียน

ประกาศกำหนด โดยปริญญาเอก 6 หน่วย, ปริญญาโท 10 หน่วย, ปริญญาตรี 12 หน่วย (ทั้งนี้ตัวแทนไม่มี การจำกัดวุฒิการศึกษา เพราะฉะนั้นคนจบชั้น ป.4 ก็สามารถเป็นตัวแทนได้)
หมายเหตุ ถ้าขาดคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่ง เป็นผลทำให้นายทะเบียนเพิกถอนใบอนุญาตตัวแทนได้ทันที

การขอรับใบอนุญาต และบทบาทหน้าที่ของตัวแทนประกันชีวิต

ผู้ที่ประสงค์ขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตให้ยื่นขอรับ ใบอนุญาตต่อนายทะเบียนประกันชีวิตต้อง ปฏิบัติดังนี้

1. ผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตจะต้องเป็นบุคคลธรรมดา และต้องสังกัดบริษัท
2. ต้องได้รับหนังสือมอบอำนาจจากบริษัทเป็นลายลักษณ์อักษร
3. ใบอนุญาตนายหน้าประกันชีวิตมีอายุใช้ได้ถึงหนึ่งปีนับแต่วันออกใบอนุญาต
4. การต่อใบอนุญาตฯ สามารถกระทำได้ก่อนวันหมดอายุ 2 เดือน และต้องมีหนังสือรับรองการพัฒนาการอบรม
5. ใบอนุญาตมีอายุ 1 ปีเมื่อต่ออายุครบ 2 ปี แล้วในการต่ออายุครั้งที่ 3 สามารถต่ออายุเป็นราย 5 ปี ได้

ค่าธรรมเนียมการต่อใบอนุญาตตัวแทน 1 ปี 200 บาท, 5 ปี 800 บาท

การขอรับใบอนุญาตมากกว่า 1 บริษัท ทำได้เมื่อมีหนังสือยินยอมของบริษัทเดิมและหนังสือแสดงความ ต้องการของบริษัทใหม่

การเพิกถอนใบอนุญาตตัวแทนหรือนายหน้าประกันชีวิต

นายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตตัวแทนในกรณีดังต่อไปนี้

1. ฝ่าฝืน พ.ร.บ.ประกันชีวิต พ.ศ.2551

2. ขาดคุณสมบัติการเป็นตัวแทนหรือนายหน้าประกันชีวิต

3. ตัดเงินการให้เกิดความเสียหายต่อผู้เอาประกันหรือผู้รับประโยชน์ หรือประชาชน เช่น เอาเงิน

ลูกค้าไปใช้ขายประกันผิด

เงื่อนไข เป็นต้น

เมื่อนายทะเบียนได้ถอนใบอนุญาตตัวแทนหรือนายหน้าแล้ว นายทะเบียนจะต้องแจ้งคำสั่งไปให้ตัวแทนผู้นั้น
ได้ทราบ และตัวแทนหรือนายหน้าผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ คปภ. ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่รับทราบคำสั่ง ทั้งนี้
ให้ยึดคำสั่งวินิจฉัยของรัฐมนตรีเป็นอันสิ้นสุด

บทกำหนดโทษ โทษตัวแทนหรือนายหน้าประกันชีวิต

* ไม่แสดงตัวตนชัดเจน ต้องแสดงชื่อของสำนักงานตัวแทน ชื่อบริษัทต้นสังกัดให้ชัดเจน

- ฝ่าฝืน จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,00 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

* ขายประกันโดยไม่ได้รับใบอนุญาต / ไม่มีใบอนุญาต

- จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

* ชักชวน แนะนำให้ทำประกันชีวิตกับบริษัทต่างประเทศ

- จำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 50,000 บาท

* รับเบี้ยประกันโดยไม่ได้รับมอบอำนาจเป็นหนังสือ (สัญญา) จากบริษัท

- จำคุกไม่เกิน 2 ปี ปรับ ไม่เกิน 2 แสน หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

* ตัวแทน, นายหน้า หรือผู้ใดขัดขวาง / ไม่อำนวยความสะดวกให้นายทะเบียน พนักงานเจ้าหน้าที่

- จำคุกไม่เกิน 1 เดือน ปรับไม่เกิน 10,000 บาท

* และ 1. ไม่แสดงใบอนุญาตการเป็นตัวแทน ชักชวนให้บุคคลทำสัญญา แล้วเกิดความเสียหายแก่บริษัท

หรือ ผู้เอาประกัน

2. นำข้อความ หรือ ภาพโฆษณา ชักชวนที่ไม่ได้ความเห็นชอบจากบริษัท เป็นเหตุให้เกิดความ

เสียหายต่อผู้เอาประกัน

3. ไม่ออกเอกสารแสดงการรับเงินของบริษัท เหตุให้เกิดความเสียหายแต่ผู้เอาประกัน หรือ บริษัท

- โทษ จำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 3 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ